

Nr 123.

Ankom till Riksdagens kansli den 6 maj 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av mark från förra regementskvartermästarbostället Hultås nr 1 Norra och Hultås nr 2 Södra i Göteborgs och Bohus län.

(1:a Avd.)

I en till Riksdagen den 4 april 1913 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 261, har Kungl. Maj:ten under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva ej mindre att till förra regementskvartermästarbostället Hultås nr 1 Norra och Hultås nr 2 Södra i Dragsmarks socken av Göteborgs och Bohus län hörande lägenheterna Svenningen, Nyborg, Myren, Hultsvik nr 1, Hultsvik nr 2, Intaget, Ängshagslunden, Grindstugan, Änghagen med Kasen, Nybygget, Högby, Vardfjäll, Sandslätt, Oxevik nr 1, Oxevik nr 2, Kivik och Getvik må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser samt med förbehåll om rätt dels för innehavarna av lägenheterna till utfartsvägar, på sätt i statsrådsprotokollet närmare anges, dels ock för innehavaren av huvudgården att fritt använda en å lägenheten Svenningen belägen ångbåtsbrygga ävensom att för hämtning av grus å därför avsatta områden å lägenheterna Änghagen med Kasen och Oxevik nr 2 fritt använda väg över samma lägenheter, än även att den under samma egendom lydande lägenheten Eneliden och den kronan tillhörande del av en under egendomen lydande holme, benämnd Lindholmen nr 1, må försäljas, lägenheten Eneliden för 150 kronor till konsuln M. Radhe i Lysekil och nämnda del av holmen Lindholmen nr 1 för 3,100 kronor till fil. doktorn Gustaf Ekman, med tillträdesrätt för båda den 14 mars 1914.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Vid en år 1912 å förra regementskvartermästarbostället Hultås nr 1 Norra och Hultås nr 2 Södra i Dragsmarks socken av Göteborgs och Bohus län hållen arrendeuppskattning för uppgörande av förslag till utarrendering från den 14 mars 1914 av denna egendom, som lämnar 1,400 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt fråga om försäljning av mark från egendomen.

Domänstyrelsen har i skrivelse den 17 januari 1913 underställt frågan Kungl. Maj:ts prövning samt därvid överlämnat till ärendet hörande handlingar, däribland en av t. f. extra lantmätaren C. Gedde år 1911 över egendomen upprättad karta.

Av handlingarna inhämtas, att egendomen, som är belägen 0.6 mil från Lysekil sjövägen, har en areal av 332 hektar 69.7 ar, därav 40 hektar 89.5 ar tomt och åker, 6 hektar 23.8 ar äng och odlingsmark, 259 hektar 16.4 ar avrösningsjord samt 26 hektar 40 ar impediment.

Å egendomen finnas 18 med innehavarna tillhöriga byggnader försedda lägenheter, som uppskattningsmännen ansett böra med å kartan medelst röda gränslinjer utmärkta områden försäljas, nämligen:

Lägenhetens namn	Areal			Saluvärde kronor	Arrende- värde kronor
	har	ar	kvm.		
Svenningen	—	7	—	155	8
Nyborg	7	02	10	1,250	65
Myren	2	88	20	1,240	65
Hultsvik nr 1.....	—	38	50	230	12
Hultsvik nr 2	—	28	20	210	11
Intaget	1	73	30	760	40
Ängshagslunden	1	19	30	450	24
Grindstugan	1	78	90	280	14
Änghagen med Kasen	12	13	90	3,430	170
Nybygget	9	56	—	980	50
Högby	—	91	50	330	17
Vardfjäll	—	33	50	150	8
Sandslätt	2	64	40	645	32
Oxevik nr 1	—	61	30	380	20
Oxevik nr 2	5	59	30	735	36
Kivik	9	59	40	800	40
Getvik	1	40	10	300	15
Eneliden	—	9	60	150	7

Samtliga lägenheternas innehavare hava förklarat sig önska förvärva en var den lägenhet, som av honom innehaves. Lägenheten Eneliden innehaves av konsuln M. Radhe i Lysekil.

Under egendomen lyder, bland annat, en holme, benämnd Lindholmen nr 1, varav viss del, innehållande en areal av 25 hektar 46.8 ar, äges av kronan. Återstående delen av holmen äges av fil. doktorn Gustaf Ekman i Göteborg. Denne har i en till Kungl. Maj:t ingiven ansökning förmått sig önska förvärva jämväl kronans del av holmen ävensom en till bostället hörande holme, benämnd Gråben, i syfte att åt svenska hydrografisk-biologiska kommissionen fritt upplåta plats å berörda holmar för kommissionens undersökningar. Uppskattningsmännen hava tillstyrkt försäljning av kronans del av Lindholmen nr 1, vilken del saluvärderats till 3,100 kronor, men däremot hemställt, att holmen Gråben måtte bibehållas i kronans ägo, på det att ortens talrika fiskarbefolkning ej måtte bliva hindrad att, såsom från urminnes tid varit vanligt, idka fiske omkring sistnämnda holme.

Uppskattningsmännen hava tillika föreslagit, att vid berörda lägenheters försäljning desamma måtte tillförsäkras fria utfartsvägar: lägenheten Svenningen över lägenheterna Nyborg och Myren samt huvudgården; lägenheten Nyborg över lägenheten Myren och huvudgården; lägenheten Myren över huvudgården; lägenheten Hultsvik nr 1 över lägenheterna Hultsvik nr 2, Nyborg och Myren samt huvudgården; lägenheten Hultsvik nr 2 över lägenheterna Nyborg och Myren samt huvudgården; lägenheterna Intaget, Ängshagslunden, Grindstugan och Änghagen med Kasen över huvudgården; lägenheten Nybygget över lägenheten Änghagen med Kasen och huvudgården; lägenheterna Högby och Vardfjäll över lägenheten Sandslätt och huvudgården; lägenheterna Sandslätt och Oxevik nr 1 över huvudgården; lägenheten Oxevik nr 2 över lägenheten Oxevik nr 1 och huvudgården; lägenheten Kivik över lägenheten Sandslätt och huvudgården; lägenheten Getvik över lägenheterna Kivik och Sandslätt samt huvudgården och lägenheten Eneliden över huvudgården. Dessutom borde innehavaren av huvudgården tillförsäkras rätt att fritt använda en å lägenheten Svenningen belägen ångbåtsbrygga ävensom rätt att för hämtning av grus å därför avsatta områden å lägenheterna Änghagen med Kasen och Oxevik nr 2 fritt använda väg över dessa lägenheter.

Uti en till domänstyrelsen ingiven ansökan har ovannämnda lägenheten Nybyggets innehavare, Josef Nilsson, anhållit, att berörda lägenhet måtte tilldelas den areal utmärkt — 36 hektar 66.6 ar — som jämte lägenheten för närvarande arrenderades av Nilsson.

I över denna ansökning avgivet utlåtande har domänintendenten anført, att, enär den avrösningsjord, som gränsade intill lägenheten, vore på kronans bekostnad skogsodlad och enligt uppskattningsmännens förmenande saknade nämnvärt värde såsom betesmark, samt det enligt ej mindre uppskattningsmännens än även vederbörande skogstjänstemans åsikt låge stor vikt vid, att så stor del som möjligt av den egendomen tillhörande skogen — vilken kunde sägas vara en yttersta utpost mot havet och de kala skären — bibehölles i kronans ägo för vård och förbättring, förrättningsmännen utan meningsskiljaktighet ansett, att någon avrösningsjord, utöver den inom lägenhetens nuvarande gränser befintliga, icke borde tilldelas lägenheten.

Såväl Kungl. Maj:ts befallningshavande som domänstyrelsen hava i alla delar biträtt uppskattningsmännens förslag.»

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot ifrågavarande framställning, får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av Riksdagen bifallas.

Stockholm den 6 maj 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, Odelberg, frih. De Geer, Paulson, Pers, Ericsson, Lundell, Kronlund, Linders, Hellström, greve Wachtmeister, frih. Gyllenstierna, Lundström, Ekerot, Bosson och Tysk.
